

BATERALABS-EN DONOSTIALDEKO ESKUALDEKO

1.SAIOAREN AKTA

Data: 2026ko martxoaren 12a

Lekua: The Social Hub, Donosti

1. Ekitaldiaren helburua

Ekitaldiaren helburua **Donostialdean** herritarren laborategia hastea izan zen, lurraldeko klima-erronkak identifikatzeko eta gizarte-eragileen, herritarren eta erakundeetako ordezkarien ekarpenak jasotzeko.

Saio honek **Klima aldaketari eta horrek eskualdean duen eraginari buruzko informazioa** emateko, **Donostialdeko** eskualdeko elkarte eta herritarren ordezkarien talde bat sortzeko eta bigarren saioan landuko diren erronkak ateratzeko balio izan zuen. Hori guztia herritar eta politikariekin zuzenduta dago: hainbat udalerrri eta eskualde-agentziatako ordezkari publikoekin, auzo-elkarteekin, elkarte sektorialekin eta eskualdeko eragileekin.

2. Ekitaldiaren garapena

2.1 Blokeen garapena

Jarraian, ekitaldiaren blokeak, esku hartzeko benetako denborak eta arduradunak zehazten dira:

1. Ongi etorri instituzionala (5 min)

- **Arduraduna:** Jose Ignacio Asensio, Gipuzkoako Foru Aldundiko Iraunkortasun diputatua.
- **Deskribapena:** Naturklimak eta Gipuzkoako Foru Aldundiaren partetik irekiera eta ongi-etorri hitzak bertaratuei. Proiektuak herritarren benetako partaidetzarako

foro gisa duen garrantzia nabarmendu zuen, baita klima-aldaketak eguneroko bizitzan duen eragin zuzena eta Donostialdeko eskualdean izan dezakeen eragina ere. Eskualde bakoitzera egokitutako politiken beharra azpimarratu zuen, oinarri zientifikoarekin eta herritarren eta administrazioen arteko lankidetzarekin.

2. Eskualdeko datuak eta informazioa aurkeztea (25 min)

- **Arduraduna:** Xabier Esteban, Naturklimaren zuzendaria eta Dorleta Oruetxeberria, Naturklima Behatokiaren koordinatzailea.
- **Deskribapena:** Klima-aldaketa propioak Donostialdean duen eraginari buruzko datuak eta informazio zientifikoa azaltzea.

3. Parte-hartze prozesuaren aurkezpena (10min)

- **Arduraduna:** Iratxe Muñoz, Osoigoko proiektuen arduraduna.
- **Deskribapena:** Parte-hartze prozesuaren azalpena, hiru saio dituela adieraziz: klima-erronkak identifikatzea, proposamenak egitea eta amaierako proiektua aurkeztea. Saioaren dinamikaren azalpen zehatza: erronkak identifikatzeko erabiliko liratekeen helburu espezifikoak eta dinamikak. Ordezkarri publikoen eta eskualdeko agentzien parte-hartze aktiboaren garrantzia nabarmendu zen, prozesuaren ordezkagarritasuna eta eraginkortasuna bermatzeko eta Bateralabs.eus-en online parte hartzeko aukera bermatzeko.

3. Parte-hartze dinamika (60 min)

Dinamika lan-mahaien bidez garatu zen. Mahai horietan, parte-hartzaileek lurraldeko klima-erronkak identifikatu zituzten, post its -ak erabiliz eta taldean eztabaidatuz. Ondoren, mahai bakoitzak identifikatutako ideia nagusiak partekatu zituen osoko bilkuran. Herritarren laborategiaren saioan, taldeetan lan egin zen Donostialdeko

jasangarritasunarekin lotutako lehentasunezko arazoak eta erronkak identifikatzeko, arreta berezia jarritz hiri-kutsadurari, hiri-beroari, mugikortasunari, hondakinei, kostaldeko uholdeari eta presio turistikoari.

Horretarako, eskualdeko mapa bat landu zen, eta mapa horren gainean tokiko erronkak identifikatu eta kokatu ziren, mapan honako hau adieraziz:

Jarraian, lan-mahai bakoitzak egindako ekarpen nagusiak jasotzen dira:

4. Mahai bakoitzeko ekarpen nagusiak:

Lan-mahaia 1 – Bozeramailea: Cinta Lomba

Taldeak hondakinen gaikako bilketa hobetzeko beharra planteatu zuen, batez ere materia organikoa, eta hondakinen guztizko sorrera murriztea. Ontzi itzulgarrien sistemak ezartzea ere proposatu zen. Mugikortasunari dagokionez, ibilgailu pribatuaren erabilera murriztea eta garraio publikoari lehentasuna ematea proposatu zen.

Hauek dira jasotako oharra:

- Eraikitako parkea birgaitzeko beharra, zaharrenetatik hasita.
- Auzoak eta beste udalerrri batzuk konektatzeko eskaria.
- Ibilgailu pribatuen mugikortasun motorizatua nabarmen murriztea, gasoliozkoak, gasolinazkoak edo elektrikoak izan.
- Kirol-ekitaldietan zarataren konponbidearen beharra.
- Hiri-kutsadurarekin lotutako zarata motorduna.
- Argiztapena, alternatiba eraginkorrek erabiliz.
- Hiri-kutsadura eta kutsadura akustikoa: topoaren zarata.
- Hirigunetik txandakako aparkalekuak kentzea.
- Edukiontzien falta Donostialdeko zenbait eremutan.
- Hondakinen sorrera % 15 murriztea 10 urtean.
- Gaikako bilketa areagotzea eta materia organikoa bereizita uztera behartzea.
- Gaez faroletako argia itzaltzea.
- Zuhaitzak ez moztu.
- Jolas-parkeetan itzalguneen beharra.
- Lan-espazioak egokitzea: berorako prestatzea.
- Iturri gehiago hirian.
- Zuhaitz gehiago jarri kaleetan eta aparkalekuetan.
- Itsas mailaren igoerari, hareatza galtzeari eta, ondorioz, azpiegiturak kaltetzea.
- Ontzi erazgarrien sistema ezarri (adibidez: Alemania Tafalla).
- Hiriko saneamendu- eta hornidura-sare osoa berrikustea eta 2050/2075ean etorkizuneko klima-agertokietara egokitzea aurreikustea.

- Estropadak berreskuratzea, bereziki Anoetakoa. Anoeta inguru osoa berdatzea eta iragazkortzea.

Erronkei dagokienez, beharrezkoa izango da gaikako bilketa handitzea, batez ere materia organikoarena, eta hondakinen sorrera % 15 murriztea hamar urteko epean. Gune batzuetan edukiontzi egokiak falta dira oraindik, eta hondakinen kudeaketari dagokionez, Alemanian edo Tafallan dagoenaren antzeko ontzi itzulgarrien sistema bat ezartzea proposatzen da.

Bestalde, mugikortasun motorduna murriztea planteatzen da, batez ere ibilgailu pribatuen erabilera, eta txandakako aparkalekuak kentzea, horren ordez garraio publikoaren aldeko apustua eginez alternatiba nagusi gisa.

Presio turistikoari eta turistifikazioak eragindako espazio naturalen degradazioari dagokienez, talde turistikoen tamaina mugatzea proposatzen da, gaur egun batzuk handiegiak direlako eta ingurunean inpaktu negatiboa eragiten dutelako.

Hiriko beroaren gorakadari dagokionez, aparkalekuetan edo haur-parkeetan itzal-gunerik ez dagoela antzeman da. Hori arintzeko, tenperatura murrizten lagunduko duten zuhaitzi gehiago sortzea planteatzen da, lan-eremuak hobeto egokitzeaz gain, hala nola bulegoak, eta eraikinak birgaitzeko aurrekontu-partida espezifikoak bideratzea. Uholde-arriskuari eta itsas mailaren igoerari dagokienez (azpiegiturak galtzea eragin dezake), egungo kostaldeko linea artifiziala atzeratzea, Anoetakoa bezalako errekek berreskuratzea eta hiriko saneamendu- eta hornidura-sarea berrikustea proposatzen da.

Azkenik, energiaren esparruan, hiriko kutsadura murriztea planteatzen da argiztapen eraginkorrago baten bidez, gauez argiteria publikoaren zati bat itzaltzeko proposamena barne. Neurri horiek hiriko zarata murriztearekin ere lotuta daude.

Lan-mahaia 2 – Bozeramailea: Sergio Fernández

Hiriko beroarekin, auzo batzuetako landaretza faltarekin eta bidegorri sarearen loturak hobetzeko behararekin lotutako erronkak identifikatu ziren. Kutsadura akustikoko arazoak eta hondakinei buruzko kontzientziazioan aurrera egiteko beharra ere aipatu ziren.

Hauek dira jasotako oharrak:

- Zarataren online urrutiko kontrola.
- Hiri-azalera gogorra murriztea.
- Marea-zentrala Urumean.
- Aterpe klimatikoak (ibilbideak).
- Zuhaitz-masa handitzea.
- Turismoaren arazoa kudeatzea.
- Desestazionalizazioa eta deszentralizazioa.
- Hiri-kutsadura murriztea.
- Urpean gera daitezkeen eremuak babestea.
- Bidegorri-sarea sortzea: konexioak.
- Tasa turistiko berdea (%).
- Kutsadura akustikoaren arazoa konpontzea (oasis sonorous).
- Klima-aldaketari buruzko kontzientziazio-kanpainak.
- PMUS: Airearen kalitatea eta emisio gutxiko eremua.

Hiriko beroari dagokionez, Donostin landaretzarik gabeko azalaren banaketa desberdina ikusten da, eta horregatik zuhaitz-masa handitzea planteatzen da, bereziki Gros bezalako auzoetan. Hiriak aterpe klimatikoak baditu ere, gune horiek lotuko dituzten ibilbideak identifikatu eta seinaleztatu beharko lirarteke, bero-aldietan errazago erabiltzeko.

Mugikortasunari eta hondakinei dagokienez, bidegorri sare bat dago, baina oraindik lotura egokiak falta dira tarte batzuen artean. Era berean, oso garrantzitsua da hondakinen kudeaketaren inguruan herritarrak kontzientziazteko lanean jarraitzea, lorategi-hiriaren ereduaren barruan lorategiak bezalako ekimenak sustatuz.

Kostaldeko uholdeei dagokienez, itsasertzaren babes indartzea proposatzen da, Zarauzko katrilaren moduko jarduketak adibidetzat hartuta. Gainera, funtsezkotzat jotzen da urpean gera daitezkeen eremuen baso-berritzea bultzatzea, fenomeno horien aurrean egokitzeko gaitasuna hobetzeko.

Hiri-kutsadurari dagokionez, kutsadura akustikoaren arazoa nabarmentzen da, Donosti zarata-maila handiko hiria baita. Horregatik, "soinu-oasiak" identifikatzea planteatzen da, hau da, hiriaren barruko espazio lasaiagoak. Era berean, funtsezkoa da airearen kalitatea hobetzen jarraitzea, dagoeneko martxan dagoen Emisio Baxuko Zona (BBE) bezalako neurriak indartuz eta Hiri Mugikortasun Jasangarriaren Plana garatzen jarraituz.

Azkenik, presio turistikoaren aurrean, turismoaren desestazionalizazioa eta deszentralizazioa sustatzea proposatzen da. Etorkizuneko turismo-tasa bat ezartzea ere planteatzen da, eta horren bilketaren ehuneko itundu bat klima-aldaketaren ondorioak arintzera bideratutako ekintzetara bideratuko da.

Lan-mahaia 3 – Bozeramailea: José Mugica

Herritarrak birziklatzea hobetzeko kontzientziatzeak duen garrantzia nabarmendu zen, eta presio turistikoari heldu zitzaion lurraldeko erronka nagusietako bat bezala. Uholdeekin lotutako arriskuak eta asmo handiko mugikortasun-plan baten beharra ere aipatu ziren.

Hauek dira jasotako oharrak:

- "Ertz" efektua emisio txikiko eremuan.
- Loiolan, urpean gera daitezkeen eremuak detektatzen dira.
- Hondakinak: gaikako bilketa eta kontzientziazioa lurrez, itsasoz eta airez.
- Mugikortasuna: Donostiak sarbideen, irteeren eta zeharkako joan-etorrien plan koherentea behar du.
- Presio turistikoa: oso zaila da konpontzea. Donosti gastronomia erakargarria duen postala da.
- Beroa, deskontzentrazioa, desestazionalizazioa.

- Zementuzko azalera duten aisialdi-eremu gehiegi.
- Klima-aldaketa: kostaldeko eremu gorria eta Urumeako ibarra.
- Mugikortasuna: sarbideen plan koherentea.
- Alde zaharreko presio turistikoaren arazoa: Kontxako pasealekuaren eta Zurriola Gros pasealekuaren parean.
- Turismoa: eragina du etxebizitzaren erosketan eta alokairuan.

Hondakinei dagokienez, beharrezkoa da gaikako bilketan sakontzea, baina baita herritarren kontzientziak indartzea ere, hori bultzatzeko funtsezko tresna baita. Herritar informatuak eta konprometituak izatea funtsezkoa da birziklapena modu egoki eta eraginkorrean egiten dela bermatzeko.

Presio turistikoari dagokionez, Donosti nekez bereiz daiteke fenomeno horretatik hainbat arrazoiengatik, eta, horren ondorioz, kudeaketa bereziki konplexua da. Turismoa erregulatzea zaila da, hiriaren erakargarritasunaren zati handi bat oso eremu zehatzetan biltzen baita. Hori dela eta, estrategia posible bat litzateke turismo gehien dagoen garaietan urtaroak igarotzea eta presio horren zati bat har dezaketen hiriko espazioak zabaltzen eta dibertsifikatzen saiatzea.

Klima-aldaketari dagokionez, hiriak egoera bereziki delikatua du, kostaldea delako, ibaia dagoelako eta bere lurraldearen zati bat antzinako paduren gainean eraikita dagoelako. Administrazio publikoek arazoaren garrantzia ulertzeko sentsibilitatea dute, eta azken urteotan hainbat jarduera egin dira Urumean. Hala ere, lurralde-ezaugarri horiek direla-eta, egokitzapenak erronka garrantzitsua izaten jarraituko du.

Hiriko beroari dagokionez, baliteke hiriak zementuzko gainazalak dituzten aisialdi-gune gehiegi izatea, eta horrek tenperatura handitzen laguntzen du. Gai horri heltzeko, oreka bilatu beharko da hiri-espazioaren erabilera desberdinen artean, kontraesan batzuk konponduz eta aisialdirako zolatutako eremu berrien aurrean berdeguneak sortzeari lehentasuna emanez.

Mugikortasunaren arloan, metroa iristea aukera handia da, baina Donostiak anbizio handikoa izan beharko luke mugikortasun-plan koherentea eta epe luzekoa garatzeko orduan. Horrek esan nahiko luke Urumeako autobia bezalako azpiegiturei buruz hausnartu beharko litzatekeela, baita hiriaren barne-mugikortasunari buruz ere, sarrera eta irteerako fluxuak hobeto erregulatuz eta auzoen arteko zeharkako mugikortasuna erraztuz.

Azkenik, hiri bereziki erakargarria eta ondo baloratua denez, Donostik oso leku desiratua bihurtzen duten ezaugarrietako asko biltzen dituela uste da. Horregatik, hain zuzen ere, presio turistikoa bezalako fenomenoetarako "kanoi-haragi" bihurtzeko arriskua du, eta horrek are beharrezkoagoa egiten du haren garapena kontu handiz eta modu jasangarrian kudeatzea.

Lan-mahaia 4 – Bozeramailea: Patricia Ponce

Taldeak presio turistikoan eta horren ondorioetan oinarritu zuen eztabaida: emisioen gehikuntza, baliabideen kontsumoaren igoera, hondakinen sorrera eta bizi-kalitatearen galera biztanle egoiliarrentzat.

Hauek dira jasotako oharrak:

- Kostaldeko uholdea.
- Hiri-kutsadura.
- Presio turistikoa kudeatzeko beharra.

Talde honek diagnostikoaren kolore gorria izan du ardatz bereziki, presio turistikoa adierazten baitu, hirian gaur egun gertatzen ari denaren eta, neurri handi batean, etorkizunean gerta daitekeenaren zati handi baten motorra dela uste baita. Turismoaren hazkundeak berotegi-efektuko gasen emisioa ere handitzea dakar, batez ere garraioak eraginda. Gainera, azpiegituren premia handiagoa sortzen du, eta horrek, aldi berean, isurketa gehiago eragiten ditu eta baliabideen kontsumoa handitzen du, hala nola aire giroturako energia edo ura, gehiegizko ustiapeneko egoerak erraztuz.

Fenomeno horrek ingurumen-eremuan ere baditu ondorioak. Zenbait espazio naturalen degradazioa hautematen da; adibidez, Uria mendia bezalako eremuek kontserbazio-egoera eskasa dute. Haien zaintza hobetu beharko litzateke, eta, kasu batzuetan, sarbidea mugatu edo zirkulazioa erregulatu, gehiegizko bisitariek ingurune horiek are gehiago honda ez ditzaten.

Presio turistikoak, halaber, hondakinen sorrera esponentzialki handitzea dakar, eta tokiko biztanleen bizi-kalitatea pixkanaka galtzea. Gainera, turismoak sortutako aberastasunaren kontzentrazioaren gaia planteatzen da: sarritan hiriarentzako motor ekonomiko gisa aurkezten bada ere, haren onurak ez dira beti herritar guztiengana modu ekitatiboan iristen.

Horri beste ondorio garrantzitsu bat gehitu behar zaio: bizilagunak aldirietara kanporatzea pixkanaka, etxebizitza garestitu egin delako eta turismo-erabilerak auzo jakin batzuk eraldatu dituelako.

Bestalde, hiriko hondakinen kudeaketaren arazoa ere aipatu zen. Edukiontziek (lurperatuek barne) kritikak eragiten dituzte egoera eta erabilera desegokiagatik, pertsona askok zaborra edozein ordutan edo modu desegokian uzten dutelako. Horrek hiriaren irudi txarra eragiten du eta hirian zehar dabiltzanen esperientziari eragiten dio. Egoera horren aurrean, funtsezkoa da herritarren pedagogia eta kontzientziazioa indartzea, hondakinen kudeaketan ohiturak hobetzeko.

Lan-mahaia 5 – Bozeramailea: Xavier Curto

Talde honetan, uholdeak izan ditzaketen eremuak kontuan hartzearen eta bisitarien ingurumen-sentsibilizazioa hobetzearen garrantzia azpimarratu zen.

Hauek dira jasotako oharrak:

- Herritarrak klimari, emisioei eta hondakinei buruz kontzientziatzeko beharra.
- Turismoaren arazoa: Kostu handiko etxebizitza.
- Eraikinen energia-konsumoa murriztea.
- Babesguneak handitzea.
- Zaratak eta emisioak murrizteko beharra (CO2).
- Presio turistikoaren arazoa.
- Eremu hauskorak zaintzea: kostaldekoa eta ibaikoa.
- Garraio individual/pribatua murriztea.
- Berdeguneak/estaliak identifikatzea.

Aipatutakoaz gain, uholdeek erraz kaltetu ditzaketen hiriko eremuak kontuan hartzearen garrantzia azpimarratu zen, bai ibaiaren hurbiltasunagatik, bai kostaldeagatik. Espazio horiek identifikatzea eta behar bezala kudeatzea erronka garrantzitsua da etorkizunari begira.

Era berean, Donosti bisitatzen duten pertsonen sentsibilizazioan lan egiteko beharra nabarmendu zen. Askotan, etxetik kanpo bidaiatzen denean, ez zaio arreta bera jartzen ingurunearen zaintzari edo tokiko arauari, eta, beraz, garrantzitsua litzateke hirira bisitari gisa iristen direnen artean ere kontzientzia eta erantzukizun handiagoa sustatzea.

Azkenik, ideia batzuk garatzeke geratu direla aipatu zen, taldeak uste baitzuen eztabaidarako eta hausnarketarako denbora mugatua izan zela.

Lan-mahaia 6 – Bozeramailea: Beatriz Cascante

Hiriko ingurumen-kalitatea hobetzeko, mugikortasun motorizatua murrizteko, berdeguneak handitzeko eta turismoaren inpaktua erregulatzeko beharraz eztabaidatu zen.

Hauek dira jasotako oharra:

- Inkongruentzia indibiduala: garbiketa-tasa.
- Hiriko presio turistikoaren arazoa.
- Gazteak eta haurrak kontzientziatzeko beharra.
- Izurriteak kontrolatzea (eltxo berdea, etab.).
- Berdeguneen premiarekin talka egiten ez duten etxebizitza-beharra.
- Berdeguneak falta dira: baso-berritzea.
- Trafikoaren arazoa konpontzea.
- Hotel-ustiapenaren kontrola (turismoarekin lotutakoa).
- Turismoaren arazoa eremu periferikoetan, eraikuntza askotan eta eraikin altuetan. Hiri-kondentsazioa (ondoez psikoemozionala bizi-kalitateari dagokionez).
- Kanpoaldeko etxebizitzengatik turismoa handitzea.
- Aurreikusteko, murrizteko, berrerabiltzeko eta birziklatzeko beharra.
- Hondakinak: berehalako ongarrira beirazko botilak, kartoizko latak, papera eta abar birziklatzeagatik.
- Koherentzia urpean gera daitezkeen eremuetan.
- Kostaldeko frontean eta Urumean zehar egokitzeko beharra.
- Hiriko airearen kalitatea hobetzeko beharra, mugikortasun motorizatu pribatua – mugikortasun metropolitarrak murriztuz.
- Paseatzeko bidegorriak eta berdeguneak.
- Ingurumen-kalitatearen beharra: kutsadura akustikoa (motorren zaratak).

Uholdeei dagokienez, hirigintza-erabakietan maila guztietan koherentzia egotearen garrantzia nabarmendu zen, batez ere uholde-arriskua duten eremuetan eraikitzerakoan. Era berean, denboran zehar kostaldera pixkanaka egokitzeko beharra azpimarratu zen, klima-aldaketarekin eta itsas mailaren igoerarekin lotutako arriskuak kontuan hartuta.

Hiri-kutsadurari dagokionez, hiriaren ingurumen-kalitatea hobetu behar dela adierazi zen, eta arreta berezia jarri behar dela hots-kutsadurari. Kutsadura hori motorren zaratak edo jende asko ibiltzen den eremuetako jarduerak (Kontxa pasealekuak, adibidez) sortzen dute. Bidegorrien sarea hobetzeko eta pasealekurako berdeguneak handitzeko beharra ere planteatu zen. Gaur egun, zenbait espaziotan zaila da bizikleten erabilera eta oinezkoen joan-etorria bateragarri egitea. Era berean, funtsezkoa da hiriko airearen kalitatea hobetzea, mugikortasun motorizatua murriztuz.

Presio turistikoari dagokionez, hotelen ustiapena gehiago kontrolatzeko beharra aipatu zen. Turismoaren hazkundeak ohiko erabilerako etxebizitzak murrizten laguntzen du, eta, horren ondorioz, pertsona askok alde periferikoetara joan behar izaten dute. Auzo horiek eraikuntza gehiago eta berdegune gutxiago biltzen dituzte, eta horrek desplazamendu- eta garraio-premia handiagoa sortzen du. Horrela, zirkulu moduko bat sortzen da, bizi-kalitatean eragin negatiboa duena. Hori dela eta, hiri-plangintzan koherentzia handiagoz jarduteko beharra planteatu zen, bai eta tasa turistiko bat ezartzekoa ere, hiriko garbiketa-zerbitzuak lehengoratu ahal izateko.

Hiriko beroari dagokionez, trafikoaren gorakadak tenperaturak igotzen laguntzen duela adierazi zen, berdegunerik ez egotearekin batera. Horregatik, beharrezkotzat jotzen da basoberritze-prozesuak bultzatzea eta bermatzea etxebizitza berrien garapenak ez duela gatazkarik sortuko berdeguneen zaintzarekin edo sorrerarekin, betiere oreka bilatuz. Izurriteak kontrolatzearen garrantzia ere aipatu zen; izan ere, Irun bezalako inguruetan arazoak antzematen ari dira eltxo berdea bezalako espezieekin.

Hondakinei dagokienez, prebentzioa murriztearen, berrerabiltzearen eta birziklatzearen bidez lehenestearen garrantzia nabarmendu zen. Adibidez, ontziak berehala itzultzea edo berrerabiltzea errazten duten sistemak sustatzeko beharra planteatu zen, produktu batzuekin entregatzen diren plastikoen kasuan bezala.

Azkenik, aldaketa horiek guztiek pertsonen ongizate psikoemotionalan eta bizi-kalitatean nola eragin dezaketen azpimarratu zen. Ildo horretan, funtsezkoa da kontzientziazioa eta ingurumen-hezkuntza indartzea adin guztietan, herritarrek ez ditzaten arazo horiek urrunekotzat jo, baizik eta eguneroko bizitzan eragina duen errealitatetzat.

Lan-mahaia 7 – Bozeramailea: Leire Labaila

Lan-mahai honetan birziklatzearekin, berrerabiltzearekin eta eraikinen energia-eraginkortasuna hobetzearekin lotutako gaiak nabarmendu ziren.

Hauek dira jasotako oharrak:

- Uholdeak espero direnean herritarrak ohartaraztea eta egin behar dutenari buruzko ekintzen neurri argiak eskaintzea.
- Eraikuntzetan eraginkortasun energetikoa hobetu.
- Alde zaharran: turismoaren arazoa.
- Refugio klimatikoa X metro karratuetarako.
- Berdeguneak, batez ere pertsona kalteberentzat.
- Reducción, donación, reutilización, reciclaje.
- Murriztea, ematea, berrerabiltzea, birziklatzea.

Lan-mahai honetan birziklatzea, berrerabiltzea eta eraikinen energia-eraginkortasuna hobetzea izan ziren gai nagusiak, jasangarritasunarekin lotutako ikuspegi zabalago baten barruan. Nabarmendu zen herritarrak garaiz ohartaraztearen garrantzia uholde-arriskuen aurrean, eta egoera horietan hartu beharreko neurri argiak eskaintzea. Era berean, eraikinen eraginkortasun energetikoa hobetzea eta alde zaharrean turismoak sortzen dituen arazoei aurre egitea azpimarratu zen.

Proposamenen artean, klima-babeslekuen sorrera, berdegune gehiago (bereziki pertsona kalteberentzat) eta kontsumo arduratsuagoa sustatzeko praktikak agertu ziren, hala nola murriztea, ematea, berrerabiltzea eta birziklatzea.

5. Identifikatutako erronken laburpena

Saioan zehar hautemandako erronka nagusiak eremu hauetan taldeka daitezke:

- **Mugikortasun jasangarria**
  - Ibilgailu pribatuaren erabilera murriztea.
  - Garraio publikoa eta bidegorri-sarea hobetzea.
- **Hondakinen kudeaketa**
  - Gaikako bilketa areagotzea.
  - Berrerabiltzeko sistemak eta ontzi itzulgarriak bultzatzea.
  - Herritarren kontzientziazioa hobetzea.
- **Hiri-beroa eta hiri-izaera**
  - Berdeguneak eta itzala duten eremuak handitzea.
  - Zolatutako gainazalak murriztea.
  - Hiri-basoberritzeko prozesuak bultzatzea.
- **Arrisku klimatikoak**
  - Uholde-arriskua itsas maila igotzeagatik.
  - Kostaldeko frontea egokitzeko beharra.
- **Presio turistikoa**
  - Ingurumenean eta hondakinetan duen eragina.
  - Turismo-fluxuak deszentralizatzeko eta kudeatzeko beharra.

Kategoria	Identifikatutako erronka nagusiak
Hiri-kutsadura	Hiriko zarata handia, airearen kutsadura, argiztapen ez-eraginkorra, eremu lasaien beharra.
Hiri-beroa	Itzalgune falta, zolatutako gainazal gehiegi, berdegune gutxi, baso-berritzearen beharra.
Mugikortasuna eta hondakinak	Autoarekiko mendekotasuna, garraio publikoaren hobekuntza, bidegorri-sare osatugabea, birziklatzeko kontzientziazioaren beharra.
Kostaldeko eta ibaiko uholdea	Itsas mailaren igoera, Urumearen kalteberatasuna, urpean gera daitezkeen eremuak, kostaldeko frontea egokitzeko beharra.
Presio turistikoa	Ingurumena degradatzea, hondakinak eta energia-kontsumoa handitzea, ohiko etxebizitza galtzea, gune turistikoak asetzea.

Bertaratutakoak guztira:

- 34 pertsona

Erakundea/Agentzia:

- San Sebastian Shopss
- Tecnalía
- Balonmano Bera Bera
- Surfrider
- Fomentoss
- plus55
- C.D Fortuna
- Asociación de Hostelería de Gipuzkoa
- Cidetec
- Club Gipuzkoa Basket
- Plus 55
- Asociación Arexx Radio
- Goe tech Center
- Banco de alimentos
- Asociación artística sociocultural Mestiza
- Arrats Elkartea
- Federación Gipuzkoana de Surf
- S.C Aranzadi
- Ayto de Donostia
- Ayto de Donostia
- Tecnun, Universidad de Navarra
- EHU
- Enraiza derecho
- Emaus
- Kalapie
- Adsis
- Asociación Mestiza
- Donostiako Udala
- Pinter
- Haurralde
- Elkartu
- Aspace Gipuzkoa
- Federación Mercantil
- Asociación Arexx